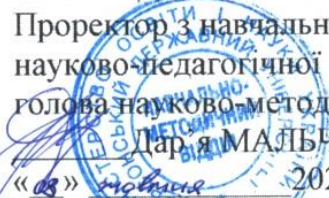

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Херсонський державний університет
Факультет психології, історії та соціології
Кафедра психології

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з навчальної та
науково-педагогічної роботи,
голова науково-методичної ради
Дар'я МАЛЬЧИКОВА
«08» вересня 2021 р.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО АТЕСТАЦІЇ
здобувачів вищої освіти (у формі атестаційного екзамену за
спеціальністю)

Галузь знань **05 Соціальні та поведінкові науки**
Спеціальність **053 Психологія**
Освітньо-професійна програма **Психологія**
Рівень вищої освіти другий (магістерський)
Форма навчання денна, заочна

ПОГОДЖЕНО
на засіданні
науково-методичної ради
Факультету психології, історії та соціології
Голова НМР Тавровецька Наталія Тавровецька
«17» вересня 2021 р., пр. № 1

Херсон – 2021 р.

Затверджено на засіданні кафедри психології
Протокол № 2 від 16.09.2021 р.

Завідувач кафедри психології О. Блінова професор Олена БЛИНОВА

О. Блінова

Перелік питань до атестаційного екзамену з методології науково-дослідної роботи здобувачів ступеня вищої освіти «магістр» спеціальності 053 Психологія

1. Психологія як навчальна дисципліна, її завдання й особливості психологічного матеріалу як об'єкта засвоєння. Психологія як наука та її роль в житті сучасного суспільства.
2. Методика викладання психології як галузь психологічної науки. Основні завдання психології у вищій школі на сучасному етапі розвитку освіти в Україні.
3. Методологічні принципи пояснення психологічних явищ. Засвоєння знань як процес оволодіння методом продуктивного використання у практичній діяльності.
4. Форми організації навчання в освітньому процесі закладу вищої освіти. Методика підготовки та проведення лекції з психології. Основні функції лекції.
5. Методика підготовки та проведення практичних і лабораторних занять з психологічних дисциплін.
6. Організація самостійної роботи студентів (СРС) у закладі вищої освіти. Види самостійної роботи студентів. Основні напрямки організації самостійної роботи студентів при засвоєнні психологічних знань.
7. Визначення особистості в контексті життєдіяльності. Співвідношення структурного і динамічного підходу до особистості.
8. Ціннісні утворення особистості: вищі потреби, особистісні смисли, духовні здібності та ін. Особистісна самоорганізація життя в соціумі: свідомість, діяльність, часова регуляція життєдіяльності.
9. Соціальна продуктивність особистості: міжособистісний діалог, конструктивні ролі, розвиваючі впливи, соціальне мислення, творчість, соціокультурні вклади.
10. Наукове знання: теоретичний та емпіричний рівні.
11. Теоретико-методологічні принципи побудови та оцінки соціально-психологічних теорій.
12. Методологія психології на сучасному етапі: проблеми та перспективи.
13. Відтворення моделі психічного в психологічних теоріях.
14. Категоріальний лад психології.
15. Методологічні проблеми психології. Типи парадигм та раціональностей у психології.
16. Витоки постнекласичної орієнтації психологічної науки.
17. Принципи конструктивістської парадигми у постнекласичній психології.
18. Наративні засади постнекласичної психології.
19. Психологічна герменевтика як сучасна наукова практика.
20. Сучасне уявлення про соціально-психологічні практики.
21. Використання методів інтерактивного навчання при викладанні психології у закладі вищої освіти.
22. Семінарське заняття як діалогічна форма навчання, його основні функції та типи організації. Підготовка викладача до семінару. Типи семінарських занять.
23. Науково орієнтована і практично орієнтована професійна психологічна освіта. Розробка механізмів забезпечення якості освітніх психологічних програм.
24. Освітньо-професійні програми підготовки психологів і викладання психології у різних типах закладів вищої освіти.
25. Структура психологічного експертного висновку. Загальні принципи і правила оцінки експертних висновків.
26. Психологічна експертиза іграшок та товарів для дітей. Психологічна експертиза матеріалів реклами.
27. Цілі і функції психолого-педагогічної експертизи.
28. Судово-психологічна експертиза емоційних станів. Етапи афективного стану.
29. Функції психолога у роботі психолого-медико-педагогічної комісії.

30. Психологічні основи професійного самовизначення людини та профорієнтаційної роботи у ЗВО. Психологічні особливості формування професійних навичок та вмінь. Професійні цінності фахівця.
31. Особливості реформування вищої освіти та науки у XXI столітті. Вимоги до фахівця в сучасних умовах. Психологічні особливості навчання в освітньому процесі.
33. Психологічні особливості викладацької професії. Сучасні вимоги до професіограми викладача вищої школи. Особистість викладача вищої школи. Професійна підготовка викладачів. Етапи входження у професію викладача.
33. Теоретичні засади нарративної психології. Наратив як засіб усвідомлення особистого досвіду.
34. Особистісна ідентичність у контексті нарративної психології. Методологічні засади дослідження автонаративів
35. Структурно-сміслова організація текстів автонаративів як об'єктивація рівня самоактуалізації особистості. Метафора як спосіб символічного вираження внутрішнього досвіду особистості
36. Можливості застосування методики переосмислення автобіографічного матеріалу в метафоричній формі. Психолінгвістичні особливості текстів автонаративів у метафоричній формі
37. Теоретичне підґрунтя використання нарративних методів у практичній діяльності психолога. Застосування інструментарію візуально-нарративного підходу у психокорекцій та психотерапевтичній роботі.
38. Основні поняття нарративного підходу (проблемна або домінуюча історія; альтернативна, бажана або контр-історія; «унікальний епізод», ландшафти мислення).
39. Застосування техніки «складання віршів» у психокорекцій та психотерапевтичній роботі. Застосування метафоричних асоціативних карт психокорекцій та психотерапевтичній роботі.
40. Кризове консультування і психотерапія як галузь практичної психології. Принципи кризового консультування та терапії й фундаментальні психологічні настанови.
41. Типи кризових ситуацій. Мікротехніки консультування та терапії у кризових ситуаціях.
42. Негативні ефекти консультування і терапії та їх профілактика. Природа життєвої кризи.
43. Методологія психодіагностичного дослідження особистості у кризових ситуаціях. Оцінювання, інтерпретація, аналіз й синтез інформації, отриманої з психодіагностичного обстеження особистості у кризових ситуаціях.
44. Соціальна мобільність у системі соціальної психології. Основні виміри соціальної стратифікації: дохід, влада, освіта, престиж. Соціальний статус та соціальна роль.
45. Мобільність як соціально-психологічна категорія. Види та характеристики соціальної мобільності.
46. Міграційні процеси у сучасному світі. Визначення міграції. Види міграції. Сучасний стан міграції населення України.
47. Сутність феномена ідентичності особистості: визначення поняття, його зміст і структура. Визначення поняття «ідентичність» у різних наукових психологічних школах. Основні компоненти ідентичності. Параметри ідентичності. Криза ідентичності.
48. Соціально-психологічна та психологічна адаптація особистості в інокультурному середовищі. Основні теорії міжкультурної адаптації. Психологічні основи акультурації.
49. Професійна мобільність особистості як форма прояву її адаптаційних можливостей. Основні чинники професійної мобільності працівників.
50. Особистісна мобільність. Значення психологічної гнучкості, пластичності для успішної адаптації у нестабільних соціально-економічних умовах. Активність особистості у самозмінах, саморозвитку та самовдосконаленні.

КРИТЕРІЇ АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

(згідно до [№ 803-Д, 890-Д Порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти ХДУ \(і змінами та](#)

[доповненнями\).docx](#) [https://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/QAssurance/Pologennja.aspx#:~:text=%E2%84%96%20803-%D0%94%2C%20890-%D0%94%20%D0%9F%D0%BE%D1%80%D1%8F%D0%B4%D0%BE%D0%BA%20%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%BD%D1%8E%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D1%80%D0%B5%D0%B7%D1%83%D0%BB%D1%8C%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%96%D0%B2%20%D0%BD%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%B7%D0%B4%D0%BE%D0%B1%D1%83%D0%B2%D0%B0%D1%87%D1%96%D0%B2%20%D0%B2%D0%B8%D1%89%D0%BE%D1%97%20%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B8%20%D0%A5%D0%94%D0%A3%20\(%D1%96%20%D0%B7%D0%BC%D1%96%D0%BD%D0%B0%D0%BC%D0%B8%20%D1%82%D0%B0%20%D0%B4%D0%BE%D0%BF%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%D0%BC%D0%B8\).docx%C2%A0](https://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/QAssurance/Pologennja.aspx#:~:text=%E2%84%96%20803-%D0%94%2C%20890-%D0%94%20%D0%9F%D0%BE%D1%80%D1%8F%D0%B4%D0%BE%D0%BA%20%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%BD%D1%8E%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D1%80%D0%B5%D0%B7%D1%83%D0%BB%D1%8C%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%96%D0%B2%20%D0%BD%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%B7%D0%B4%D0%BE%D0%B1%D1%83%D0%B2%D0%B0%D1%87%D1%96%D0%B2%20%D0%B2%D0%B8%D1%89%D0%BE%D1%97%20%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B8%20%D0%A5%D0%94%D0%A3%20(%D1%96%20%D0%B7%D0%BC%D1%96%D0%BD%D0%B0%D0%BC%D0%B8%20%D1%82%D0%B0%20%D0%B4%D0%BE%D0%BF%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%D0%BC%D0%B8).docx%C2%A0) (наказ ХДУ від 08.09.2021 № 890-Д)

Атестація здобувачів вищої освіти здійснюється з метою визначення фактичної відповідності рівня їх освітньої (кваліфікаційної) підготовки вимогам ступеня вищої освіти.

Кожний модуль атестації оцінюється окремо за національною системою оцінювання, за 100-бальною шкалою та за шкалою ECTS, про що робиться запис у заліковій книжці, протоколі засідання екзаменаційної комісії.

Оцінка за національною шкалою	100-бальна шкала оцінювання	Оцінка ECTS
відмінно	90 – 100	A
добре	82 – 89	B
	74 – 81	C
задовільно	64 – 73	D
	60 – 63	E
незадовільно	35 – 59	FX
незадовільно	0 – 34	F

Атестаційний екзамен передбачає оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти щодо їх відповідності вимогам стандартів вищої освіти (за наявності) та проводиться у форм екзаменів з обов'язкових дисциплін професійної підготовки в обсязі чинних силабусів.

Оцінка відповідає рівню сформованості загальних і фахових компетентностей та отриманих програмних результатів навчання здобувача освіти та визначається шкалою ECTS та національною системою оцінювання (табл. 1).

Шкала оцінювання у ХДУ за ЄКТС

Сума балів /Local grade	Оцінка ЄКТС		Оцінка за національною шкалою/National grade
90 – 100	A	Excellent	Відмінно
82-89	B	Good	Добре
74-81	C		
64-73	D	Satisfactory	Задовільно
60-63	E		
35-59	FX	Fail	Незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	F		Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання здобувачів атестаційного екзамену з методології науково-дослідної роботи у галузі психології

Атестація є засобом перевірки теоретичної й практичної підготовки здобувачів згідно з типовими програмами. Вона складається з двох питань, пов'язаних із теоретичними та практичними запитаннями з освітньої програми «Психологія» другого (магістерського) рівня. У модулі «Методологія науково-дослідної роботи у галузі психології» на атестацію виносяться питання з курсів «Методологічні та теоретичні проблеми сучасної психології», «Методика проведення психологічної експертизи у різних галузях», «Методика викладання психології у закладах вищої освіти», «Психолого-педагогічні технології у ЗВО», «Наративна психологія», «Психологічні основи соціальної мобільності особистості», «Практики консультування та терапії в кризових ситуаціях» та «Психодіагностика особистості в кризових ситуаціях».

Критерії оцінювання письмової відповіді:

<p><i>Повнота та ґрунтовність відповіді</i> Відповідь демонструє вміння здобувача визначати, аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання; визначати й пояснювати психологічні механізми формування, функціонування та розвитку психічних явищ, процесів, властивостей, виокремлювати причини та фактори, що диференціюють характер їх індивідуального функціонування та розвитку.</p>	20 балів
<p><i>Переконливість та аргументація при викладі думок</i> Відповідь містить ілюстровані приклади закономірностей та особливостей функціонування та розвитку психічних явищ; здобувач цитує авторів теорій, концепцій, підходів, класифікацій. Надає аналіз та власну думку щодо</p>	20 балів

сучасного рівня розвитку тієї чи іншої наукової парадигми	
<i>Креативність поглядів</i> відповідь свідчить про здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації у психологічній діяльності	5 балів
<i>Системний виклад думок</i> відповідь є послідовною, логічно побудованою, у повному обсязі розкриває зміст питання, у відповіді встановлені системно-структурні зв'язки	10 балів
<i>Застосування вдалих ілюстративних зразків</i> у відповіді презентовані результати власних досліджень для роботи з різними категоріями осіб та напрямів психологічної діяльності; сформульовано розгорнутий аналіз власних емпіричних досліджень	20 балів
<i>Вільне оперування методологією та методикою проведення психологічних досліджень</i> відповідь демонструє застосування методів організації та реалізації теоретичних та експериментальних психологічних досліджень із застосуванням основних методів математичного аналізу та інформаційних технологій	20 балів
<i>Граматична коректність викладу</i> відповідь написана грамотно, науковою мовою з дотриманням норм та правил державної мови;	5 балів
Загальна кількість	100 балів

Гарант ОП

Світлана Бабатіна